

JAARVERSLAG 2019

Landschap dat ons beweegt

JAARVERSLAG 2019

Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel

Colofon

Juridische structuur

Statutaire naam:	Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel
Vestigingsplaats:	Dalfsen
Rechtsvorm:	Stichting
Adres:	Landgoed De Horte, Poppenallee 39, 7722 KW Dalfsen
Kvk-nummer:	08171847

Versie, datum en vaststelling

Versie:	Eindversie
Datum:	27 februari, 18 maart en 17 juni 2020
Vaststelling door bestuur:	22 juni 2020
Goedkeuring door RvT:	N.t.b.

Inhoudsopgave

Bestuursverslag 2019

1. Missie, visie en activiteiten.....	4
2. Doelrealisatie.....	4
3. Bestuur en Raad van Toezicht	6
4. Financiële resultaten	8
5. Jaaroverzicht 2019	12
6. Toekomstplannen 2020 en verder	14
7. Risico's.....	15

Jaarrekening 2019

Balans per 31 december 2019.....	17
Staat van baten en lasten over 2019.....	18
Kasstroomoverzicht over 2019.....	19
Toelichting behorend tot de jaarrekening.....	20
Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling.....	20
Grondslagen voor de resultaatbepaling	22
Toelichting op de balans.....	24
Niet in de balans opgenomen verplichtingen.....	28
Toelichting op de staat van baten en lasten.....	29
Ondertekening bestuur	33

Overige gegevens.....

Beoordelingsverklaring van de onafhankelijke accountant.....	34
--	----

BESTUURSVERSLAG 2019

1. Missie, visie en activiteiten

Missie

Van een mooi landschap kan iedereen gratis genieten. Niemand hoeft te betalen voor een wandeling of een fietstocht door mooie landschappen. Het maakt dat een landschap een collectief goed is, waar vraag en aanbod niet via een markt gereguleerd kunnen worden. Het landschap blijft echter niet kosteloos in stand. Actief beheer van landschap is namelijk nodig om kwaliteit te behouden. De uitdaging is om de baten en lasten van het landschap eerlijk te verdelen. De Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel (SGBDO) heeft dan ook als missie om de waarde(n) van het landschap in stand te houden en te versterken. Want niet alleen de eigenaren van de landschapselementen moeten de lasten dragen, maar iedereen die baat heeft bij het mooie Overijsselse landschap.

Visie en doelstellingen

De stichting heeft als visie om tot een duurzaam, structureel en hoogwaardig beheer van het landschap, de natuur en het water in de provincie Overijssel te komen. Doelstellingen (en voorbeelden van Groene en Blauwe Diensten) die daarbij horen zijn:

- het aanleggen van nieuwe landschapselementen;
- het herstellen van bestaande landschapselementen;
- het duurzaam beheren van bestaande landschapselementen.

Activiteiten

Om de visie en de doelstellingen van de stichting te realiseren heeft de stichting voor zichzelf een aantal activiteiten gesteld. Enkele daarvan zijn inmiddels al grotendeels uitgevoerd, waaronder:

- het (doen) opzetten, operationeel krijgen en in standhouden van een systeem van zogenoemde "Groene en Blauwe Diensten" in de provincie Overijssel;
- het enthousiasmeren en aanjagen van gebiedspartijen, om te zorgen dat gemeenten, particulieren grondeigenaren en grondgebruikers en anderen deel gaan nemen aan het systeem van "Groene en Blauwe Diensten";
- het opzetten van een backoffice voor het (doen) verzorgen van de administratie en het beheren van contracten;

Andere activiteiten zijn een doorlopend proces, waaronder:

- het faciliteren van gebiedsinitiatieven, door het deelnemen in overleggen en het begeleiden van plan- en ontwikkelingsprocessen;
- het werven van fondsen;
- het opzetten van een kenniscentrum.

2. Doelrealisatie

Als grondeigenaren hun landschapselementen onderhouden, die onderdeel zijn van het grotere ensemble dat het landschap vormt, dan leveren zij in feite een dienst aan de samenleving: iedereen kan dan immers gratis genieten van het landschap. In Overijssel heeft de provincie vanaf 2008 daarom het systeem van Groene en Blauwe Diensten ontwikkeld. De grondeigenaren krijgen een vergoeding voor aanleg, herstel en duurzaam onderhoud van landschapselementen op basis van een contract van 20 tot 30 jaar. Contracten worden met de eigenaren gesloten vanuit lokale landschapsfondsen, die hun vermogen langjarig hebben vastgelegd om te verzekeren dat gedurende de gehele contractperiode de kosten kunnen worden vergoed.

In 2019 had SGBDO dertien landschapsfondsen voor achttien gemeenten onder haar hoede. Het totaal aantal contracten dat in deze landschapsfondsen op 31 december 2019 was afgesloten, bedroeg 1843, waarvan 1805 in de beheerfase en 38 in de aanleg- en herstelfase. In 2019 zijn 31 contracten ontbonden.

	Aanleg en herstelfase	Beheerfase	Totaal
Landschapsfonds Dalfsen	1	91	92
Landschapsfonds Haaksbergen	1	27	28
Landschapsfonds Hardenberg	3	231	234
Landschapsfonds Hellendoorn	1	14	15
Landschapsfonds Hof van Twente	6	148	154
Landschapsfonds Noordoost Twente			
- <i>onderdeel Dinkelland</i>	3	149	152
- <i>onderdeel Losser</i>	0	24	24
- <i>onderdeel Oldenzaal</i>	0	51	51
- <i>onderdeel Tubbergen</i>	6	347	353
Landschapsfonds Netwerkstad			
- <i>onderdeel Almelo</i>	4	51	55
- <i>onderdeel Borne</i>	0	54	54
- <i>onderdeel Hengelo</i>	0	50	50
Landschapsfonds Ommen	1	11	12
Landschapsfonds Rijssen-Holten	2	63	65
Landschapsfonds Staphorst	5	141	146
Landschapsfonds Steenwijkerland	3	148	151
Landschapsfonds Twenterand	1	34	35
Landschapsfonds Wierden	1	171	172
Totaal	38	1805	1843

De landschapsfondsen staan op naam van Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel en zijn ondergebracht bij de lokale Rabobanken in Overijssel. SGBDO heeft voor elk van haar landschapsfondsen samenwerkingsovereenkomsten met de gemeenten. In de samenwerkingsovereenkomsten zijn de kaders, werkwijze en financiering vastgelegd. Daarnaast heeft de SGBDO nauwe banden met de andere drie Groene en Blauwe Diensten-stichtingen in Overijssel:

- Stichting Kostbaar Salland (Deventer, Raalte en Olst-Wijhe);
- SPLIJ+ (Kampen, Zwolle en Zwartewaterland)
- Landschapsfonds Enschede.

We trekken bijvoorbeeld gezamenlijk op in het stimuleren en initiëren van langjarig landschapsbeheer in de provincie. Tevens voeren wij in opdracht van de stichtingen (een gedeelte van) hun administratie, kwaliteitscontrole en kennisoverdracht uit.

Behaalde resultaten eind 2019

Het totaal aantal Groene en Blauwe Diensten-contracten bij de SGBDO bedraagt eind 2019 1843 contracten. De SGBDO heeft nu langjarig onder contract staan:

- 65 kilometer bomenrijen;
- 7 ha eendenkooien;
- 74 kilometer elzensingels;
- 326 ha geriefhoutbosjes;
- 42 kilometer heggen en hagen;
- 35 ha hoogstamfruitboomgaarden;
- 985 kilometer houtwallen;
- 3100 knotbomen;
- 4 kilometer lanen;
- 500 poelen;
- 60 kilometer rasters;
- 2 ha rietland;
- 1500 solitaire bomen;
- 65 kilometer toegankelijkheid;
- 5 ha zoombeheer;

Daarnaast staan ook nog vele andere elementen – van knoteiken tot essenstoven, van slootranden tot grafheuvels en van dassenrasters tot bloemrijke akkerranden – onder contract.

3. Bestuur en Raad van Toezicht

De stichting kent als organen een bestuur en een Raad van Toezicht. Het bestuur heeft tot taak het besturen van de stichting. Het bestuur was in 2019 als volgt samengesteld:

- Dhr. M. Knol (voorzitter) namens de Stichting Landschap Overijssel (eigenaar KnolConsult).
- Dhr. J.D. Alsema (lid) namens de Agrarische Collectieven (bestuurder).

De Raad van Toezicht heeft tot taak om toezicht te houden op de financiën en de activiteiten van de stichting. Daarnaast wordt de raad gevraagd om advies te geven op zowel het gebied van de financiën van de stichting als op het gebied van de beleidsmatige ontwikkelingen. SGBDO streeft ernaar om kennis en affiniteit van de natuur-, landbouw- en de landgoederensector in Overijssel vertegenwoordigd te hebben in de Raad van Toezicht. De leden worden op persoonlijke titel benoemd. De raad bestond in 2019 uit de volgende commissarissen:

- Dhr. J.B.V. Kuks (lid), zitting namens de landbouwsector (agrarisch ondernemer).
- Dhr. J.T. Starckenburg (lid), zitting namens de landgoederensector (directeur Stichting IJssellandschap).
- Vacant in 2019, begin 2020 opgevuld door mevr. R. Broeze (lid) (bestuurder).

SGBDO heeft zelf geen personeel in dienst, maar huurt personeel in. In 2019 werden de basistaken uitgevoerd door medewerkers van Landschap Overijssel, LTO Noord en zelfstandige veldadviseurs.

Bestuurs- en Raad van Toezichtleden kunnen een bescheiden vacatievergoeding en een gangbare reis- en onkostenvergoeding declareren voor het werk dat zij uitvoeren voor de stichting. In 2019 is daar (gedeeltelijk) gebruik van gemaakt en een totaalbedrag van € 4.852 uitgekeerd.

Bestuursleden en commissarissen van de Raad van Toezicht worden benoemd voor een periode van maximaal vier jaar. Na een periodiek aftreden is een bestuurslid of commissaris steeds herbenoembaar.

Rooster van aan- en aftreden van bestuur en Raad van Toezicht

	<i>Functie</i>	<i>Benoemd</i>	<i>Herbenoembaar</i>
Bestuur			
M. Knol	Voorzitter	2016	2020
J.D. Alsema	Lid	2016	2020
Raad van Toezicht			
R. Broeze	Lid	2020	2024
J.B.V. Kuks	Lid	2014	2022
J.T. Starckenburg	Lid	2010	2020

Nevenfuncties bestuursleden

Dhr. M. Knol (voorzitter)

Nevenfuncties

- Voorzitter Gezondheidscentrum De Fenix
- Lid RvC studentenroeivereniging Boreas
- Lid Adviescommissie MBK provincie Overijssel
- Lid Adviesraad Caransscoop
- Secretaris bestuur Stichting Oldenhof

Dhr. J.D. Alsema (lid)

Nevenfuncties

- Voorzitter ANV Horst en Maten te Staphorst/Rouveen
- Bestuurslid/secretaris Collectief Noord West Overijssel
- Bestuurslid/penningmeester BoerenNatuur
- Voorzitter Uitvoeringscommissie Inrichting Landelijk gebied Staphorst

4. Financiële resultaten

Staat van baten en lasten over 2019 (samenvatting)

	Werkelijk 2019		Begroot 2019		Werkelijk 2018	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Baten						
Baten als tegenprestatie levering diensten	H	51.735		20.000		17.933
Baten van overheden	I	-		-		75.341
<i>Som van baten</i>		51.735		20.000		93.274
Lasten						
<u>Besteed aan doelstellingen</u>	J					
Aanleg, herstel en beheer		1.908.388		1.712.775		1.556.667
<u>Beheer en administratie</u>	K					
- Organisatiekosten voor contractvorming en – beheer op de huidige contractverplichting		271.995		397.855		201.797
- Organisatiekosten op 1. reeds ontbonden contracten 2008-2018, 2. extra werkzaamheden 2019 voor betrokkenheid, kennisoverdracht en kwaliteitscontrole en 3. diensten derden 2019		157.106		Niet uitgesplitst		Niet uitgesplitst
<i>Som van de lasten</i>		2.337.489		2.110.630		1.758.464
<u>Financiële baten</u>	L	922.355		998.935		984.918
Saldo van baten en lasten		-1.363.399		-1.111.695		-680.272

Informatie over financieel beleid en financiële resultaten

Jaarlijkse baten en lasten

Financiële baten hebben we volledig uit het vermogen van de stichting ontvangen. Rentebaten waren € 922.355. Om de baten en lasten in evenwicht te brengen, werd in 2019 een bedrag van € 1.363.399 uit de landschapsfondsen gehaald. Daarnaast hebben we werk voor derden uitgevoerd (€ 51.735). De verdriedubbeling van dat budget ten opzichte van 2018 valt te verklaren door de uitputting van het gereserveerde budget dat reeds bij Landschap Overijssel stond. In 2019 zijn er geen overheden geweest die hun landschapsfonds hebben aangevuld. De aanleg-, herstel en beheerwerkzaamheden stegen tot een hoogte van € 1.908.388 (tegenover € 1.556.667 in 2018). Dat had meerdere oorzaken: afronding van aanleg- en herstel werd actief gestimuleerd, achterstallige beheervergoedingen werden uitbetaald en de eerste contracten kregen hun periodiek uitbetaald.

Bijzondere baten en lasten en fondsenwervingsmethode(n)

Er zijn in 2019 geen bijzondere baten en lasten met een eenmalig karakter ontvangen. Daarnaast zijn er geen bijzondere baten en lasten uit voorgaande jaren die het inzicht in het saldo van baten en lasten beïnvloeden.

Verhouding tussen de lasten 'besteed aan doelstelling', 'wervingskosten' en 'kosten beheer'

De SGBDO heeft € 271.995 aan contractvorming en -beheer uitgegeven. De organisatie komt daarmee in 2019 op een verhouding van 87,5% 'besteed aan de doelstelling' en 12,5% 'kosten contractvorming en -beheer', ook wel organisatiekosten genoemd. In de samenwerkingsovereenkomsten met gemeenten is vastgelegd dat de organisatiekosten maximaal 15% van het totaal ingeleegde budget mogen zijn. Omgekeerd mag het gemiddelde percentage dat aan de doelstelling wordt besteed niet minder zijn dan 85%. Uitzonderingen daarop is dat de gemeente in de nog vrij besteedbare ruimte daarvan af kan wijken. Een voorbeeld daarvan zijn de extra werkzaamheden die de SGBDO tussen 2019 en 2022 voor de gemeenten uitvoert om de landschapskwaliteit van de elementen in de bestaande contracten te verbeteren. Deze extra investeringen worden in de liquiditeitsprognoses per landschapsfonds verantwoord. Een andere uitzondering zijn de restantverplichtingen van ontbonden contracten uit de periode 2008-2018. Deze worden logischerwijs niet meer meegenomen in de huidige contractverplichting, terwijl daar wel organisatiekosten voor gemaakt zijn. Door de organisatiekosten van ontbonden contracten niet op de huidige contracten te laten drukken, worden deze apart meegenomen. Ook deze worden in de in de liquiditeitsprognoses per landschapsfonds verantwoord.

Om over de gehele looptijd van de bestaande contracten (2008-2048) voor de basisorganisatiekosten op 15% uit te komen, zet SGBDO vanaf 2018 in op sober contractbeheer. In september 2019 konden we met ons nieuwe contractbeheersysteem een accurate doorberekening voor de gehele looptijd van de SGBDO maken. We liggen daarbij goed op schema. In 2008 werd afgesproken dat de eerste helft van de organisatiekosten aan de voorkant bestemd is voor contractvorming en de tweede helft aan de achterkant voor contractbeheer. Relatief hoge kosten in de eerste (contractvormings)jaren zorgen logischerwijs voor een ongelijke verdeling van de organisatiekosten: hogere kosten aan de voorkant, lagere kosten aan de achterkant. In de doorberekening wordt rekening gehouden met een gemiddelde inflatie van 1,9%.

Prognose voor de basisorganisatiekosten 2008-2048 (september 2019)

Jaar	Organisatiekosten voor dat jaar (%) <i>o.b.v. aantal contracten en vergoedingen</i>	Organisatiekosten totaal (%) <i>o.b.v. totale vergoedingen</i>
2008	0	0
2010	93,2	96,5
2015	26,6	29,4
2019	12,5	21,9
2020	10,9	20,9
2025	11,8	18,3
2030	11,7	16,0
2035	12,6	15,4
2040	11,9	15,1
2045	12,1	15,1
2048	17,1	15,0

Financiële toestand per balansdatum

Het totale fondsvermogen van de landschapsfondsen van SGBDO bedroeg op 31 december 2019 € 34.697.997. Dit bestaat uit een continuïteitsreserve en een bestemmingsfonds per landschapsfonds. Per 31 december 2019 bedroeg deze continuïteitsreserve € 3.589.427. Voor de financiering van de contracten en dus het feitelijke landschapsbeheer is op 31 december 2019 € 31.108.570 beschikbaar. Kasstromen konden ruimschoots voldaan worden uit liquide middelen en ontvangen vorderingen en ontvangen rente.

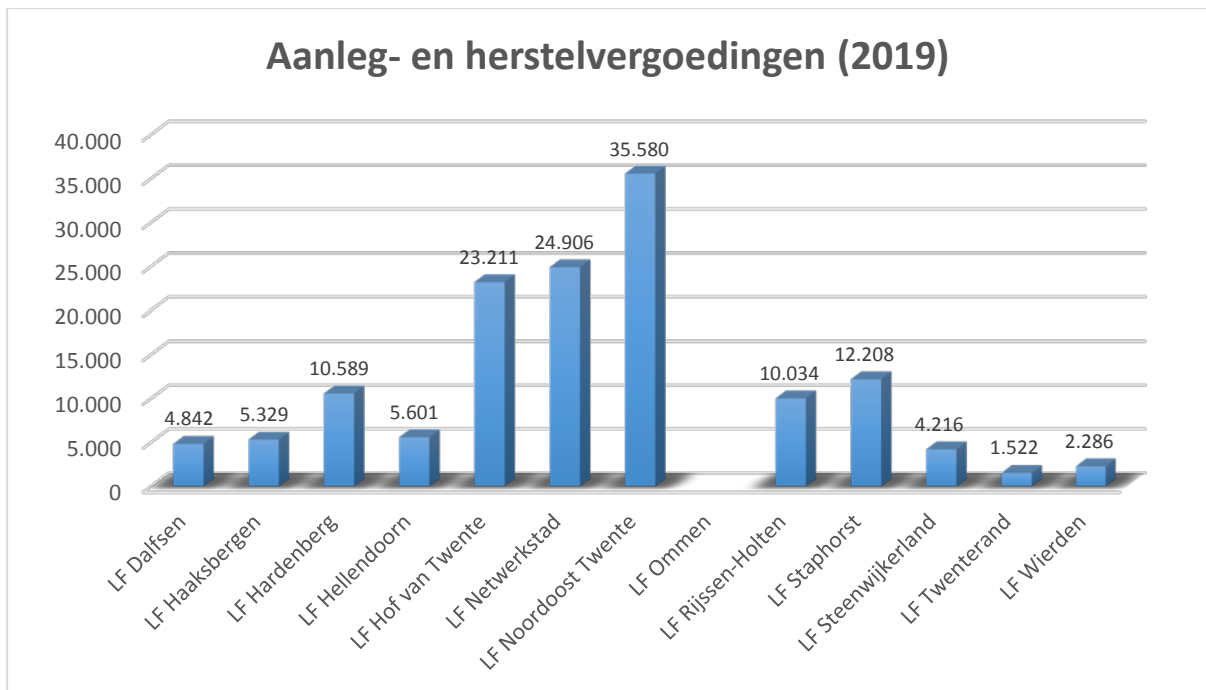
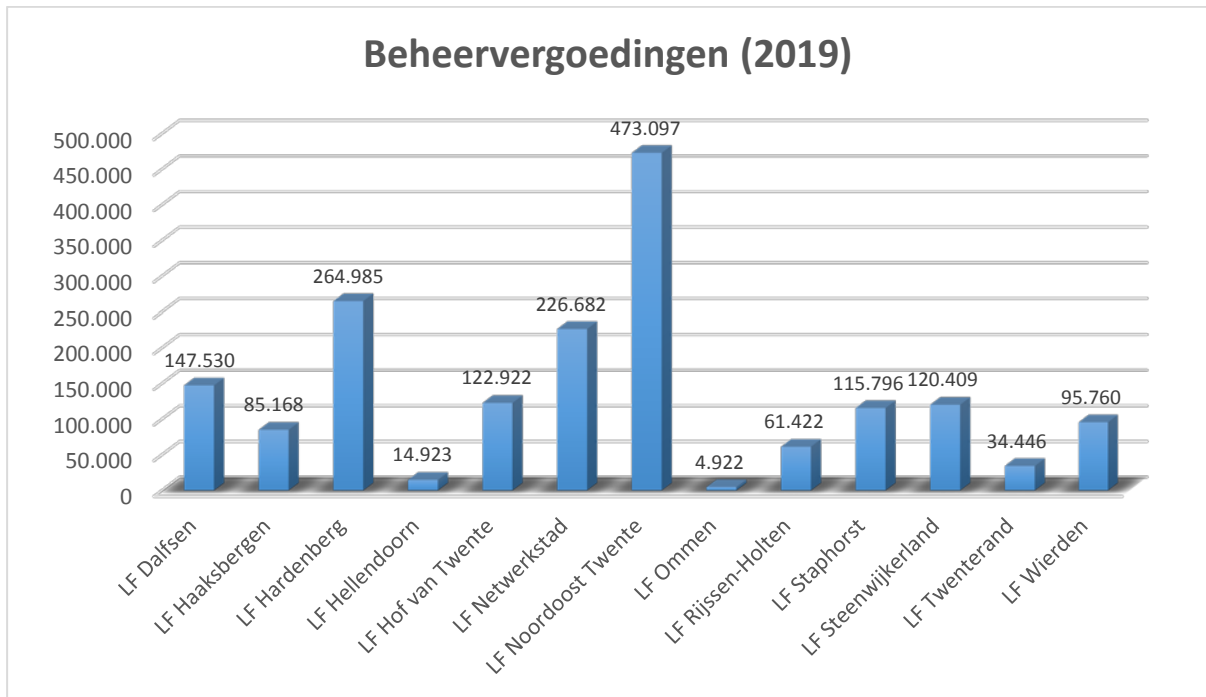
Toelichting continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel gedurende de looptijd van de contracten aan haar verplichtingen kan voldoen. De continuïteitsreserve dient ter dekking van de uitvoeringskosten die worden gemaakt om de contracten met de deelnemers van de Groene en Blauwe Diensten af te sluiten en langjarig te beheren. Bij aanvang van de samenwerking doteert Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel 15% aan de continuïteitsreserve. Deze reserve wordt over de looptijd van 30 jaar benut ten behoeve van het toezicht op de uitvoering van de Groene en Blauwe Diensten in Overijssel.

Liquiditeitsprognose en doelsparen

SGBDO heeft voor elk van haar landschapsfondsen een liquiditeitsprognose. Hierin is berekend hoeveel rendement jaarlijks vrijkomt en hoe dit zich verhoudt ten opzichte van de jaarlijkse langlopende verplichtingen van SGBDO. De liquiditeitsprognose is gemaakt voor de looptijd van de contracten (21 en 30 jaar, variërend per landschapsfonds). De middelen per landschapsfonds zijn ondergebracht bij lokale Rabobanken. Ze zijn opgedeeld in doelspaarrekeningen met diverse looptijden (spaardeposito's). De verdeling is zodanig gekozen dat er bij een optimaal spaarrendement toch altijd voldoende vrijval van liquide middelen is om alle jaarlijkse verplichtingen (contractverplichtingen en beheerverplichtingen) te kunnen voldoen. De liquiditeitsprognoses zijn een belangrijk sturingsmechanisme van SGBDO. Op basis van deze prognoses wordt voortdurend bepaald hoeveel ruimte er binnen elk landschapsfonds nog is om nieuwe verplichtingen aan te gaan. Eventuele nieuwe geldstromen worden toegevoegd aan de liquiditeitsprognose op basis van de nieuwe afspraken die worden gemaakt met de lokale Rabobanken. Op die wijze wordt jaarlijks een financiële planning samengesteld. De basis voor deze planning zijn de fysieke getekende contracten met deelnemers en de daarvan afgeleide contractadministratie en de overeenkomsten in kader van Doelsparen met de lokale Rabobanken. In de liquiditeitsprognose zijn ook de kosten voor de uitvoering van de taken van SGBDO meegenomen. In de liquiditeitsprognose wordt daarnaast berekend of SGBDO voldoende budget beschikbaar houdt voor het uitvoeren van haar taken. Daarbij is een buffer van 3% gehanteerd om eventuele onverwachte ontwikkelingen in de toekomst te kunnen opvangen.

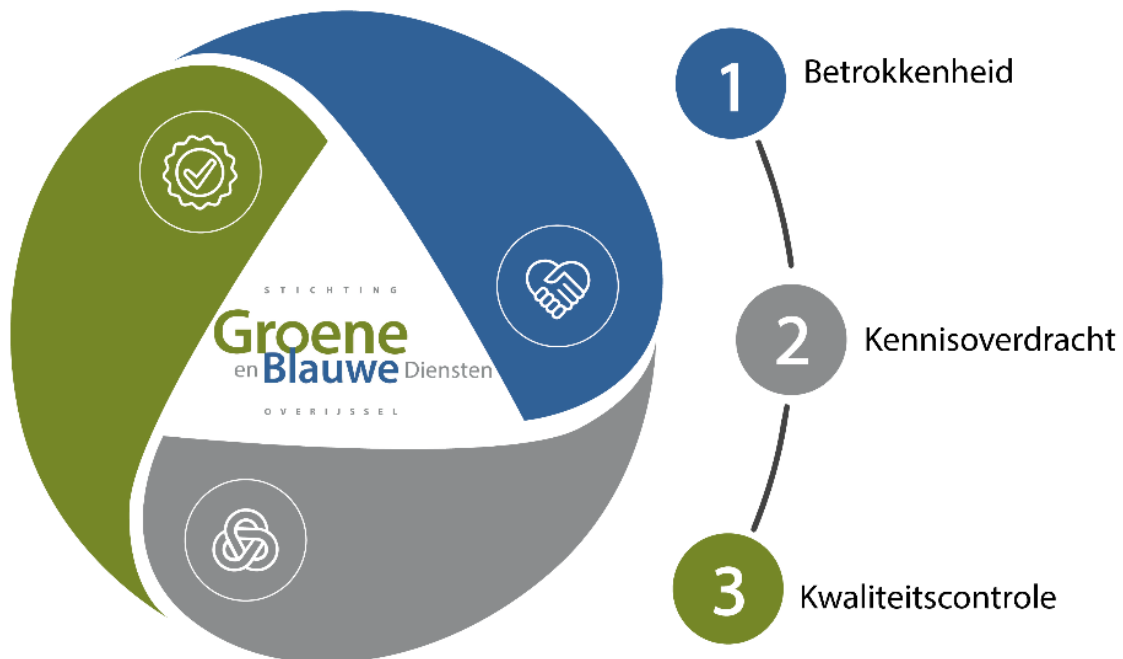
Beheer-, aanleg- en herstelvergoedingen per landschapsfonds (2019)

5. Jaaroverzicht 2019

Werkzaamhedenovereenkomst 2019-2022

Begin 2019 hebben alle gemeenten ingestemd met het voorstel om in de periode 2019-2022 extra werkzaamheden uit te voeren als investering in betrokkenheid, kennisoverdracht en kwaliteitscontrole. Onderlegger voor dit verhaal is onze Visie Contractbeheer (2017).

1. Betrokkenheid

We zijn hard aan de slag geweest met het uitbreiden en actualiseren van ons emailadressenbestand. Daar is onder andere – samen met de aankondiging voor de praktijktrainingen – een analoge mailing voor uit gegaan. Daarnaast hebben we een start gemaakt met het inbrengen van nieuwsbrievenpakket in ons contractbeheersysteem. In 2020 gaan we dit verder uitrollen en nog meer afstemmen op de deelnemers. Onze website is geheel vernieuwd en wordt uitgebreid met pagina's voor kennisoverdracht per beheerpakket. Tevens is het nu mogelijk dat deelnemers zichzelf via de website aanmelden bij ons voor praktijktrainingen, individuele adviesgesprekken, etc. Informatie versturen via de sociale media-accounts van de gemeenten blijkt vooralsnog lastig te zijn. Soms lukt het, maar in veel gevallen valt het uiteindelijk tussen wal en schip. Een aangepaste inhoudsvorm aanbieden aan de gemeenten kan daar uitkomst bij bieden.

2. Kennisoverdracht

In 2019 was het voor het eerst mogelijk om als deelnemer een individueel adviesgesprek aan te vragen. Een kort gesprek waarin deelnemers hun inhoudelijke vragen kunnen stellen zonder dat er een vorm van controle aan te pas komt. In totaal hebben 20 deelnemers daar gebruik van gemaakt. In oktober en november 2019 en in januari 2020 heeft de eerste reeks van praktijktrainingen plaatsgevonden. Elk jaar is er ruimte voor drie beheerpakketten. Doordat het aanbieden samen met Stichting Kostbaar Salland, SPLIJ+, Landschapsfonds Enschede, Collectief Noordwest-Overijssel en Collectief Midden-Overijssel werd aangeboden, was het mogelijk om elke cursus drie of vier keer

(regionaal) te geven. Dit jaar zijn we gestart met een houtwallencursus (thema: eindbeeldbeheer), een hoogstamfruitboomgaardencursus en een heggen- en hagen cursus. In totaal hebben we bijna tweehonderd deelnemers mogen ontvangen. In 2020 is het de bedoeling om in te zetten op waterelementen (denk aan poelen en sloten), houtwallen (thema: biodiversiteit) en bomen (solitaire bomen, knotbomen en bomenrijen). Voor 2021 staan een geriefhoutbosjescursus, een paden-, routes- en bloemrijke randencursus en een houtwallencursus (thema: lichte velling) op de planning. In 2022 worden drie cursussen waar bovengemiddeld vraag naar was nog een keer herhaald.

3. Kwaliteitscontrole

Ons hernieuwde controle- en sanctiebeleid werd in mei 2019 door het bestuur vastgesteld. Daarmee moet het voor zowel de deelnemers als voor SGBDO duidelijker zijn wat de rechten en plichten naar elkaar zijn. Na de succesvolle pilot 'Zachte Controle' uit 2018, waarbij veldadviseurs vanaf de weg en met onze nieuwe controle-app inschatten hoe landschapselementen er in de basis bij staan, hebben we in 2019 dit volledig geïmplementeerd in onze jaarlijkse kwaliteitscontrole. Bij de zachte controle is in elke gemeente ten minste een kwart van de deelnemers bezocht (in totaal meer dan 500 deelnemers). Met de uitkomsten van de zachte controle zijn 58 'harde' veldbezoeken uitgevoerd, 55 deelnemers gebeld en 50 deelnemers een brief gestuurd. Daar komen de 40 aanleg- en herstelcontroles en de 11 overdrachtscontroles nog bovenop.

Nieuwe contracten

Vanaf 2016 is er geen GBD-regeling vanuit de provincie meer actief. Dit betekent echter niet dat er geen mogelijkheden zijn om nieuwe contracten af te sluiten. In de meeste landschapsfondsen zijn nog vrij te besteden restbudgetten beschikbaar. In overleg met de gemeenten zijn in een aantal gemeenten deze budgetten in 2019 aangewend voor nieuwe contracten. In 2019 zijn in totaal 10 nieuwe contracten afgesloten en 67 contracten zijn gewijzigd, uitgebreid en/of overgenomen. Enkele contracten zijn op verzoek van de contractant of de SGBDO beëindigd.

Gemeentelijke gesprekken

SGBDO verantwoordt zich één keer per jaar voor haar werkzaamheden bij de deelnemende gemeenten. Daarnaast zijn de gesprekken bedoeld om ideeën uit te wisselen en discussie op gang te brengen. In september 2019 zijn vier gesprekken geweest:

- Dalfsen-Hardenberg-Ommen-Staphorst-Steenwijkerland
- Twenterand-Wierden-Rijssen Holten-Hof van Twente
- Almelo-Borne-Hengelo-Haakbergen
- Tubbergen-Dinkelland-Losser-Oldenzaal

Belangrijkste onderwerpen waren het bespreken van de jaarrekening 2018 en de liquiditeitsprognoses per 21 augustus 2019. Daarnaast zijn voor het regulier contractbeheer de tussenstand van de aanvullende werkzaamheden 2019-2022 en de richtlijnen voor nieuw op te stellen contracten besproken. Voor de doorontwikkeling van langjarig landschapsbeheer zijn we met de bestuurders en ambtenaren van de gemeenten in gesprek gegaan over het provinciale coalitieakkoord 'Samen bouwen aan Overijssel'.

Controle op de liquiditeitsbegroting

In augustus 2019 hebben we onze liquiditeitsbegroting tegen het licht gehouden. Daarbij zijn de reeds uitbetaalde verplichtingen uit ons boekhoudsysteem en de geprognoseerde verplichtingen uit ons contractbeheersysteem afgezet tegenover de liquide middelen en rente in de deposito's bij de regionale Rabobanken. Op basis hiervan zijn per gemeente nieuwe liquiditeitsprognoses opgesteld, inclusief verplichte 3% buffer en vrij besteedbare middelen. Tevens is er op basis van deze cijfers een nieuwe doorberekening gemaakt op de 15% overhead over de totale looptijd van de contracten. Zie daarvoor hoofdstuk 4.

6. Toekomstplannen 2019 en verder

Visiekaarten 2020-2030

Voor het tienjarig jubileum van SGBDO hebben we een start gemaakt met het maken van visiekaarten voor de periode 2020 tot 2030. Wethouders van de gemeenten hebben bij het beschikbaar stellen van het budget meegegeven dat ze het liefst iets bruikbaar willen voor zowel de gemeenten als de provincie Overijssel. Daarnaast merken we dat gemeenten het in de praktijk soms lastig vinden om afgewogen keuzes voor landschapselementen in het buitengebied te maken. Door beiden te combineren zetten we in op gemeentelijke visiekaarten, waarbij op hoofdlijnen landschappelijk gekeken wordt naar:

- ecologie;
- cultuurhistorie;
- esthetiek.

Alle 25 gemeentekaarten samen maken de provinciale visiekaart 2020-2030.

Landschapsbeleid vanuit de provincie Overijssel

Handreiking Landschap. Bestuurlijk vervolg op het Manifest Landschap

Met het manifest 'Vergroot de liefde voor ons landschap, verminder de landschapspijn' hebben we, samen met Stichting Kostbaar Salland, SPLIJ+ en Landschapsfonds Enschede, in 2018 ingezet op de verkiezingsprogramma's richting de provinciale statenverkiezingen van 20 maart 2019. Na de verkiezingen hebben we als vervolg daarop een korte handreiking geschreven voor het coalitieakkoord. Langjarig landschapsbeheer is in het coalitieakkoord opgenomen.

Pilots 'Langjarig Beheer', tijdelijke regeling 'Kwaliteitsimpuls Landschap' en de notitie 'Streekeigen Landschapsbeheer' uit de provinciale Natuurvisie

Vanuit SGBDO hebben we een notitie geschreven, waarbij we aangeven op welke manier SGBDO de ambitie van de provincie voor langjarig landschapsbeheer tot dienst kan zijn. De insteek is dat we pleiten om de bestaande landschapsfondsen te gebruiken voor langjarige borging. Onze landschapsfondsen bestaan vanaf 2008 en hebben in deze periode bewezen een goed instrument te zijn. Voorlopig kunnen initiatiefnemers ons alleen aan de achterkant kunnen gebruiken. Wij zetten er op in dat in toekomstige regelingen dat vooral ook aan de voorkant kan. Gebruik de bestaande landschapsfondsen willen we daarmee zeggen. In het verlengde daarvan denken we na om het langjarig landschapsbeheer zo laagdrempelig en interessant mogelijk te houden voor nieuwe (collectieve) deelnemers door ze trots te maken op hun eigen landschap en ze te ontzorgen. Vanuit de deelnemers gedacht, betekent dat in de kern dat deelnemers:

1. een belang moeten hebben bij langjarig landschapsbeheer;
2. een kleinschalige samenwerking hebben (elkaar kennen);
3. op aanvraag expertise voor kennisoverdracht en kwaliteitscontrole in kunnen vliegen;
4. geen vergaderingen bij hoeven te wonen;
5. financiële administratie uit kunnen besteden.

De landschapsfondsen zijn uitermate geschikt om de deelnemers met bovenstaande te helpen en/of te ontzorgen.

KGO-middelen vanuit de gemeenten

De Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving is een impuls van ruimtelijke kwaliteit. Het is een overeenkomst tussen ondernemers en gemeenten. Als het budget bij de gemeente niet binnen twee jaar is besteed dan is er de mogelijkheid om het toe te voegen in het landschapsfonds en van daaruit aan een impuls van ruimtelijke kwaliteit te werken. Het budget moet dan niet alleen voor aanleg, herstel en beheer zijn, maar ook voor communicatie en proces.

Blauwe Diensten vanuit het Waterschap

SGBDO is zich aan het oriënteren om zich meer op blauwe diensten te richten. Het landschap, en met name Twente, verdroogt en we kunnen proberen met het waterschap en de provincie tot een nieuwe soort blauwe diensten te komen. Op het gebied van waterbeheer en bodemvruchtbaarheid is tegenwoordig zoveel te doen dat daarvoor het waterbeleid op de schop moet. Opgaven en kansen met het klimaat en de kringloop met organische stof, mineralen, grondwater en uitspoeling zijn wellicht goed te koppelen aan de gemeentelijke landschapsfondsen.

Landschapsdeal Noordoost Twente

De vier gemeenten in Noordoost Twente zetten samen met de provincie in op de Landschapsdeal Noordoost Twente. Gedachte hierachter is dat organisaties en netwerken die met het landschap bezig zijn elkaar beter kunnen vinden en richting de bewoners van Noordoost Twente uit kunnen dragen wat het beheer van landschap betekent. De SGBDO is hier één van de partijen.

7. Risico's

Reputatieschade

Met de overgang van de contractvormingsperiode naar de contractbeheerperiode ontstaat een nieuw strategisch risico. Landschapselementen met een Groene en Blauwe Diensten-contract behoren er ten allen tijde goed beheerd bij te staan. Wanneer dat voor een groter aantal contracten niet het geval is, kan dat de stichting reputatieschade opleveren.

Operationele risico's

In 2017 hebben we onze betalingsauthorisatie onder het vergrootglas gelegd, in 2018 de 15%-organisatiekosten doorberekend en in 2019 een controle op onze liquiditeitsbegroting gedaan. Voor 2020 en verder staan voor de SGBDO de volgende operationele activiteiten op de agenda:

- fraudegevoeligheid;
- GIS koppelen aan het contractbeheersysteem;
- uitwisselbaarheid medewerkers optimaliseren;
- nieuwe dienstenbundels met vergoeding opstellen a.d.h.v. Catalogus GBD;
- digitale en analoge archivering.

Financiële risico's

Er is geen sprake van prijs- en kredietrisico. De contractverplichtingen zijn geïndexeerd voor toekomstige prijsontwikkelingen (inflatiecorrectie). Liquiditeits- en/of kasstroomrisico's zijn afgedekt door tijdige en regelmatige vrijval van financiële vaste activa (Doelsparen met termijndeposito's).

Wet- en regelgeving

Niet van toepassing.

JAARREKENING 2019

Balans per 31 december 2019

(na voorstel resultaatverdeling)

		31 december 2019	31 december 2018
		EUR	EUR
ACTIVA			
<i>Financiële vaste activa</i>	A	28.747.500	31.585.000
<i>Vorderingen en overlopende activa</i>	B	936.031	1.006.116
<i>Liquide middelen</i>	C	<u>5.197.203</u>	<u>3.641.954</u>
Totaal		34.880.734	36.233.070
PASSIVA			
Reserves en fondsen			
<i>Reserves</i>			
Continuïteitsreserve	D	3.589.427	3.862.623
<i>Fondsen</i>			
Landschapsfonds uitvoering	E	31.108.570	32.198.774
<i>Kortlopende schulden</i>	F	<u>182.739</u>	<u>171.673</u>
Totaal		34.880.736	36.233.070

Staat van baten en lasten over 2019

		Werkelijk 2019		Begroot 2019*		Werkelijk 2018	
		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Baten:							
Baten van Particulieren	G		-		-		-
Baten als tegenprestatie levering diensten	H		51.735		20.000		17.933
Baten van overheden	I		-		-		75.341
Som van de baten			<u>51.735</u>		<u>20.000</u>		<u>93.274</u>
Lasten:							
Besteed aan doelstellingen	J						
Aanleg, beheer en herstel		<u>1.908.388</u>		<u>1.712.775</u>		<u>1.556.667</u>	
Totaal besteed aan doelstelling			1.908.388		1.712.775		1.556.667
Beheer en administratie	K						
- Kosten beheer en administratie			<u>429.101</u>		<u>397.855</u>		<u>201.797</u>
Som van de lasten			<u>2.337.489</u>		<u>2.110.630</u>		<u>1.758.464</u>
Financiële baten	L		<u>922.355</u>		<u>998.935</u>		<u>984.918</u>
Saldo van baten en lasten			-1.363.399		-1.111.695		-680.272
Resultaatbestemming:							
Toevoeging/onttrekking aan:							
- continuïteitsreserve			-273.195		p.m.		-60.566
- bestemmingsfondsen			<u>-1.090.204</u>		<u>p.m.</u>		<u>-619.706</u>
			-1.363.399		-1.111.695		-680.272

* Het bestuur heeft in haar vergadering de lasten besteed aan de doelstelling afgeleid aan de liquiditeitsprognoses. Voor beheer en administratie heeft het bestuur in overleg met Landschap Overijssel een begroting vastgesteld. Financiële baten zijn begroot op basis van voorgaande jaren.

Kasstroomoverzicht over 2019

Kasstroomoverzicht

over het boekjaar eindigend op 31 december

	2019	2018
Totaal van Kasstroom uit operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat	-1.363.399	-680.272
Verandering in werkkapitaal:		
– Mutatie vorderingen	70.085	8.313
– Toename (afname) overige schulden	<u>11.062</u>	<u>81.607</u>
	<u>81.147</u>	<u>89.920</u>
Totaal van Kasstroom uit operationele activiteiten	-1.282.252	-590.352
Totaal van Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Overige kasstromen	<u>2.837.500</u>	<u>1.138.751</u>
Totaal van toename (afname) van geldmiddelen	1.555.248	<u>548.399</u>
	2019	2018
Geldmiddelen begin van de periode	3.641.955	3.093.556
Toename (afname) van geldmiddelen	<u>1.555.248</u>	<u>548.399</u>
Geldmiddelen einde van de periode	5.197.203	3.641.955

Toelichting behorend tot de jaarrekening

Algemeen

Doelstelling

De Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel, gevestigd in de gemeente Dalfsen, is in samenwerking met de provincie Overijssel opgericht door Landschap Overijssel en Natuurlijk Platteland Oost (de koepelorganisatie van Agrarische Natuurverenigingen), gevestigd in de gemeente Deventer. De jaarrekening bevat de financiële informatie van de individuele Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel. De stichting heeft ten doel het (doen) realiseren van een duurzaam, structureel en hoogwaardig beheer van het landschap, de natuur en het water in de provincie Overijssel, zulks binnen het beleidskader dat ook wel bekend staat als “Groene en Blauwe Diensten” en/of vergelijkbare kaders en/of met initiatieven met vergelijkbare doelstellingen.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslagperiode van een jaar. Deze jaarrekening heeft betrekking op boekjaar 2019, deze is geëindigd op balansdatum 31 december 2019.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld conform richtlijn 650 voor fondswervende instellingen van de Raad voor de Jaarverslaggeving. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Functionele valuta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta in de organisatie.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

Activa en passiva worden tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa. Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen. Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van de resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen. Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een

derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de staat van baten en lasten opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Subsidieverplichtingen verdienen hierbij bijzondere aandacht. Vaak betreft dit verplichtingen voor meerdere jaren. Van een subsidieverplichting is sprake nadat het bestuur een besluit ter zake heeft genomen en dit kenbaar heeft gemaakt aan de subsidieontvanger, waardoor een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting ontstaat. Deze verplichting wordt op de balans als schuld verantwoord en gelijktijdig wordt de last verwerkt in de staat van baten en lasten.

Indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De ontvangsten en uitgaven worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden opgenomen voor het brutobedrag, tenzij anders vermeld.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De belangrijkste en enige schatting betreft toekomstige organisatiekosten, deze schatting is gebaseerd op historische organisatiekosten.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). De stichting maakt geen gebruik van dergelijke derivaten. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Een financieel actief of een financiële verplichting wordt in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan. Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie er toe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde, inclusief transactiekosten (indien materieel). Na eerste verwerking vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vordering.

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering. Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de onderneming, worden gerubriceerd als financiële vast activa.

Reserves en fondsen

Indien een deel van de reserves is afgezonderd omdat daaraan een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven dan gezien de doelstelling van de organisatie zou zijn toegestaan en deze beperking door derden is aangebracht, wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds. Indien de beperking door het bestuur is aangebracht, wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsreserve.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is gevormd om de continuïteit te waarborgen ingeval van (tijdelijke) sterk tegenvallende opbrengsten.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Baten

Baten uit acties van derden

Baten uit acties van derden worden verantwoord in het jaar waarin de bate uit de actie van derden is ontvangen, dan wel door die derde is toegezegd.

Baten van overheden

Exploitatiesubsidies komen ten gunste van de staat van baten en lasten van het jaar waarvan de gesubsidieerde bestedingen komen of waarin de opbrengsten zijn gedeerd dan wel het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Financiële baten en lasten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost.

Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Lasten

Alle kosten worden direct toegerekend aan de doelstelling. Op basis van feitelijke bestedingen worden de kosten gealloceerd aan de verschillende landschapsfondsen. Organisatiekosten en kosten voor overhead worden toegerekend aan 'beheer en administratie'. Er vindt geen toerekening van indirecte kosten plaats aan de doelstelling.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van indirecte methode.

Toelichting op de balans

A Financiële vaste Activa

	2019 EUR	2018 EUR
Noord Oost Twente	11.110.000	12.510.000
Hof van Twente	1.726.350	1.928.551
Hardenberg	3.302.812	3.770.942
Steenwijkerland	2.554.315	2.555.535
Staphorst	2.690.685	2.689.465
Twenterand	178.750	206.250
Dalfsen	1.600.000	1.800.000
Netwerkstad	2.633,650	3.011.449
Haaksbergen	357.500	412.500
Rijssen-Holtén	770.000	870.000
Hellendoorn	233.750	233.750
Ommen	84.688	91.558
Wierden	1.505.000	1.505.000
	<hr/>	<hr/>
	28.747.500	31.585.000

De financiële vaste activa bestaan uit liquide middelen die via Rabo Doelsparen overeenkomsten voor meerdere jaren zijn vastgezet bij lokale Rabobanken. Deze liquide middelen zijn niet vrij opneembaar. Over de inlegperiode zijn vaste afspraken gemaakt over het uit te keren rentebedrag. De afzonderlijke deposito's zijn gewijzigd i.v.m. vrijval van een deel van doelsparen in 2019, dit betekent dat het totaal aan financiële vast activa gewijzigd is.

B Vorderingen en overlopende activa

	2019 EUR	2018 EUR
Debiteuren	22.352	23.498
Te vorderen rente	913.679	982.618
	<hr/>	<hr/>
	936.031	1.006.116

Debiteuren

Onder de debiteuren 2019 wordt een vordering op Stichting Kostbaar Salland verantwoord van EUR 22.352 welke in 2020 geheel is ontvangen.

Te vorderen rente

De nog te vorderen rente over 2019 wordt geheel in 2020 ontvangen.

De rentebate over 2019 is gedaald ten opzichte van 2018 als gevolg van vrijval van deposito's in 2019.

C. Overige Liquide middelen

	2019	2018
	EUR	EUR
Liquide middelen Noord Oost Twente	2.130.428	928.466
Liquide middelen Hof van Twente	514.530	333.951
Liquide middelen Hardenberg	632.433	367.584
Liquide middelen Steenwijkerland	-92.925	62.029
Liquide middelen Staphorst	-97.886	65.279
Liquide middelen Twenterand	249.385	254.691
Liquide middelen Dalfsen	448.994	364.632
Liquide middelen Netwerkstad	706.976	460.125
Liquide middelen Haaksbergen	510.321	537.955
Liquide middelen Rijssen-Holten	197.046	144.004
Liquide middelen Hellendoorn	31.614	39.883
Liquide middelen Ommen	16.216	8.925
Liquide middelen Wierden	-77.412	29.933
Rabo Bank N.V.	27.483	44.497
	<hr/>	<hr/>
	5.197.203	3.641.954

De overige liquide middelen zijn terstond opeisbaar.

D. Reserves

	2019	2018
	EUR	EUR
Continuïteitsreserve	3.589.427	3.862.621

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is gevormd om zeker te stellen dat Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel gedurende de looptijd van de contracten aan haar verplichtingen kan voldoen. De continuïteitsreserve dient ter dekking van de uitvoeringskosten die worden gemaakt om de contracten met de deelnemers van de Groene en Blauwe Diensten af te sluiten en langjarig te beheren. In de samenwerkingsovereenkomsten met gemeenten is overeengekomen dat maximaal 15% van de middelen besteed mag worden aan organisatiekosten of overhead. Bij aanvang van de samenwerking bestemt stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel 15% aan de continuïteitsreserve. Deze reserve wordt over de looptijd van 30 jaar benut ten behoeve van het toezicht op de uitvoering van de Groene en Blauwe Diensten in Overijssel.

Vanaf 2014 wordt een deel van de ontvangen rente toegevoegd aan de continuïteitsreserve. De stand van de continuïteitsreserve per 31 december is als volgt onderverdeeld naar de verschillende werkgebieden van Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel:

	Stand per 1 januari 2019	Toevoegingen via resultaat bestemming	Bestedingen via resultaat bestemming	Stand per 31 december 2019
	EUR	EUR	EUR	EUR
Landschapsfonds Hof van Twente	235.448	7.170	-20.866	221.752
Landschapsfonds Hardenberg	415.391	17.180	-50.970	381.601
Landschapsfonds Noord Oost Twente	1.756.835	64.979	-132.781	1.689.033
Landschapsfonds Steenwijkerland	211.962	9.074	-32.836	188.200
Landschapsfonds Staphorst	238.158	9.554	-31.121	216.591
Landschapsfonds Twenterand	24.505	762	-3.772	21.495
Landschapsfonds Dalfsen	277.778	8.012	-23.380	262.410
Landschapsfonds Netwerkstad	410.895	14.291	-45.130	380.056
Landschapsfonds Haaksbergen	103.361	2.228	-7.624	97.965
Landschapsfonds Rijssen-Holten	84.703	3.091	-13.135	74.659
Landschapsfonds Hellendoorn	20.105	870	-3.257	17.718
Landschapsfonds Ommen	734	173	-1.401	-494
Landschapsfonds Wierden	82.747	3.836	-48.142	38.441
Totaal	3.862.622	141.220	-414.415	3.589.427

E. Fondsen

Landschapsfonds uitvoering

	Stand per 1 januari 2019 EUR	Toevoegingen via resultaat bestemming EUR	Bestedingen via resultaat bestemming EUR	Stand per 31 december 2019 EUR
Landschapsfonds uitvoering Hof van Twente	2.213.102	48.681	-146.132	2.115.651
Landschapsfonds uitvoering Hardenberg	3.880.138	99.681	-275.575	3.704.244
Landschapsfonds uitvoering Noord Oost Twente	12.011.878	346.012	-508.678	11.849.212
Landschapsfonds uitvoering Steenwijkerland	2.389.678	61.618	-124.625	2.326.671
Landschapsfonds uitvoering Staphorst	2.562.052	64.689	-128.003	2.498.738
Landschapsfonds uitvoering Twenterand	440.076	5.900	-35.968	410.008
Landschapsfonds uitvoering Dalfsen	1.936.173	46.440	-152.372	1.830.241
Landschapsfonds uitvoering Netwerkstad	3.124.184	76.918	-251.588	2.949.514
Landschapsfonds uitvoering Haaksbergen	859.588	10.939	-90.497	780.030
Landschapsfonds uitvoering Rijssen-Holten	955.606	23.370	-71.457	907.519
Landschapsfonds uitvoering Hellendoorn	259.877	6.524	-20.523	245.878
Landschapsfonds Ommen	99.551	2.751	-4.922	97.380
Landschapsfonds Wierden	1.466.871	24.658	-98.045	1.393.484
Totaal	32.198.774	818.181	-1.908.385	31.108.570

Deze fondsen dienen voor het uitvoeren van de Groene en Blauwe Diensten-regeling; de zogenoemde '85%'. Vanuit de fondsen worden langjarige contracten gesloten met grondeigenaren van landschapselementen. De looptijd van deze fondsen bedraagt maximaal 30 jaar. Wanneer de middelen na einde looptijd niet volledig zijn besteed zal in het kader van de samenwerkingsovereenkomst nadere afspraken worden gemaakt over het saldo met de betreffende gemeente.

F. Kortlopende schulden

	31 dec. 2019 EUR	31 dec. 2018 EUR
Crediteuren	58.634	73.970
Nog te betalen beheervergoeding	116.845	90.443
Accountantskosten	7.260	7.260
Totaal Kortlopende schulden	182.739	171.673

Crediteuren

De post Crediteuren betreft o.a. de vergoeding 2^e termijn contractbeheer aan de Stichting Landschap Overijssel, vergoeding aan GIS Business Solution BV en onkostenvergoedingen aan Bestuur en RvT. De vergoedingen worden in 2020 voldaan.

Nog te betalen beheervergoeding

Onder de post nog te betalen beheervergoeding worden diverse beheervergoedingen verantwoord

die betrekking hebben op het jaar 2019 en voorgaande jaren. De vergoedingen worden in 2020 betaald aan de contractanten.

Accountantskosten

Betreft een kortlopende schuld voor de controle vanuit de accountant voor de beoordeling van de jaarrekening 2019.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Voor groene en blauwe diensten zijn contracten afgesloten voor een periode van maximaal 30 jaar. Grondeigenaren die een landschapselement op hun grondgebied willen aanleggen, beheren of onderhouden, dragen bij aan behoud van het unieke Overijsselse landschap en krijgen hiervoor van Stichting Groene en Blauwe Diensten een overeengekomen beloning. De aangegane verplichtingen tot en met 31 december betreffen per landschapsfonds:

	2019	2018
	EUR	EUR
Landschapsfonds Hof van Twente	2.261.298	2.313.765
Landschapsfonds Hardenberg	3.480.960	3.961.558
Landschapsfonds Noord Oost Twente	14.194.552	14.938.836
Landschapsfonds Steenwijkerland	2.178.889	2.354.330
Landschapsfonds Staphorst	2.281.301	2.418.429
Landschapsfonds Twenterand	322.881	418.605
Landschapsfonds Dalfsen	1.987.144	2.146.220
Landschapsfonds Netwerkstad	3.061.836	3.346.731
Landschapsfonds Haaksbergen	695.414	775.910
Landschapsfonds Rijssen-Holten	933.844	974.453
Landschapsfonds Hellendoorn	209.782	212.103
Landschapsfonds Ommen	78.644	89.204
Landschapsfonds Wierden	1.336.147	1.358.764
Totaal	33.022.692	35.308.908

Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel heeft een gegarandeerde rente op haar fondsvermogen. Op basis van deze gegarandeerde rente en een adequate financiële planning worden een deel van de verplichtingen gedekt door de gegarandeerde rente.

Vanwege diverse uitputtingsmethodes per landschapsfonds is het niet mogelijk om een onderverdeling per categorie (< 1 jaar, 1 – 5 jaar en > 5 jaar) aan te brengen.

Toelichting op de staat van baten en lasten

G. Baten van Particulieren

	Werkelijk 2019 EUR	Begroting 2019 EUR	Werkelijk 2018 EUR
Overige baten van particulieren	-	-	-
	-	-	-

In 2019 zijn er geen baten van particulieren ontvangen.

H. Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten

	Werkelijk 2019 EUR	Begroting 2019 EUR	Werkelijk 2018 EUR
Kostbaar Salland	22.352	20.000	17.933
Landschap Overijssel	5.130	-	-
Collectief Noordwest en Midden Overijssel	8.500	-	-
Stichting Part. Landschapsdiensten IJsseldelta+	7.848	-	-
Landschapsfonds Enschede	7.905	-	-
	51.735	20.000	17.933

I. Baten van overheden

	Werkelijk 2019 EUR	Begroting 2019 EUR	Werkelijk 2018 EUR
Bijdrage gemeente	-	-	75.341
	-	-	75.341

Bijdrage gemeente

Er zijn samenwerkingsovereenkomsten gesloten met de deelnemende gemeenten en de Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel. De bijdragen van gemeenten vallen binnen de gemaakte afspraken. In 2019 zijn er geen aanvullende stortingen gedaan ten behoeve van duurzaam landschapsbeheer.

J. Besteed aan doelstellingen

	Werkelijk 2019 EUR	Begroting 2019 EUR	Werkelijk 2018 EUR
Aanleg, beheer en herstel:			
Kosten particulier beheer	1.908.388	1.712.775	1.556.667
Totale directe kosten	1.908.388	1.712.775	1.556.667

Toelichting:

Toename komt doordat 1. met een opschoonactie eigenaren zijn aangespoord om hun aanleg- en herstel af te ronden en daardoor de laatste 25% van hun aanleg- en herstelvergoeding is uitgekeerd, 2. een groter bedrag aan beheervergoedingen is uitbetaald doordat veel contracten dit jaar hun periodieke vergoeding uitbetaald kregen en vervolgens ook in de hogere, geïndexeerde tweede beheerperiode terecht komen.

Bestedingspercentage

Onderstaand is de verhouding van de totale bestedingen aan de doelstellingen in relatie met de totale lasten procentueel weergegeven:

	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
Totaal besteed aan doelstelling	1.908.388	1.712.775	1.556.667
Totaal lasten	2.337.489	2.111.695	1.758.464
Bestedingspercentage lasten	82%	81%	89%

Over de gehele looptijd mag het gemiddelde bestedingspercentage niet minder zijn dan 85%.

Kostenpercentage fondsenwerving

Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel maakt geen kosten voor fondsenwerving. De verhouding van de kosten fondsenwerving in relatie tot de totale baten is dan ook nihil.

K. Beheer en administratie

Kosten beheer en administratie

	Werkelijk 2019 EUR	Begroting 2019 EUR	Werkelijk 2018 EUR
Administratie en beheer Landschap Overijssel	380.075	357.386	145.304
Kosten overige fondsen	15.752	-	15.808
Accountantskosten	8.470	8.000	8.470
Verzekeringen	789	1.000	789
Contractbeheersysteem	22.134	18.000	17.168
Kosten bestuur/RvT	4.852	8.500	6.325
Landschap Overijssel DSC Courage	-	-	7.500
Overig	-2.971	4.969	433
	429.101	497.855	201.797

Administratie en beheer Landschap Overijssel

De organisatiekosten worden gemaakt ten behoeve van het afsluiten van nieuwe contracten en het houden van toezicht of de landschapselementen conform contracten worden beheerd en onderhouden. De stijging van kosten ten opzichte van 2018 is te verklaren door 1. de extra opdrachten vanuit de gemeenten aan de SGBDO voor betrokkenheid, kennisoverdracht en kwaliteitscontrole, 2. de verbeterde liquiditeitsprognoses waarvan de 15% organisatiekosten op basis van de totale afgesloten contractwaarde (en niet alleen op basis van de huidige contractwaarde) wordt berekend worden afgeleid en 3. een toename van inhuur door de drie andere Groene en Blauwe Diensten-stichtingen.

Accountantskosten

M.i.v. 2018 wordt er geen controleverklaring verstrekt maar een beoordelingsverklaring conform "standaard 2400, opdrachten tot het beoordelen van financiële overzichten".

Kostenpercentage beheer en administratie

	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
Totaal kosten beheer en administratie	429.101	397.855	201.797
Totaal lasten	2.337.489	2.110.630	1.758.464
Percentage kosten beheer en administratie	12,5% op eigen beheer 18% met extra werkzaam- heden en diensten derden	12,5% op eigen beheer	11 %

L. Financiële baten en lasten

	Werkelijk 2019 EUR	Begroting 2019 EUR	Werkelijk 2018 EUR
Rentebaten	923.420	1.000.000	985.985
Rentelasten en bankkosten	-1.065	-1.065	-1.067
	922.355	998.935	984.918

Rentebaten

Bij de bankinstelling zijn de middelen in diverse spaardeposito's vastgelegd.

M. Toelichting lasten verdeling

Specificatie en verdeling kosten naar bestemming in EUR 1.000.

Bestemming	Besteed aan Doelstellingen	Wervingskosten	Kosten beheer en administratie	Totaal werkelijk 2019	Begroot 2019	Totaal werkelijk 2018
Lasten	Aanleg, beheer en herstel					
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Verstreekte (project)subsidies en bijdragen						
Afdrachten aan verbonden organisaties						
Aankopen en verwervingen						
Uitbesteed werk	1.908	-		1.908	1.713	1.557
Communicatiekosten						
Personeelskosten						
Huisvestingskosten						
Kantoor- en algemene kosten			429	429	398	202
Afschrijving						
Totaal	1.908	-	429	2.337	2.111	1.759

Personeelsbestand

Gedurende het boekjaar 2019 waren er, evenals in 2018, geen werknemers in dienst van de stichting.

Transacties met verbonden partijen

Er hebben geen transacties met verbonden partijen plaatsgevonden.

Bezoldiging bestuurders

Bestuurs- en Raad van Toezichtleden kunnen een bescheiden vacatievergoeding en een gangbare reis- en onkostenvergoeding declareren voor het werk dat zij uitvoeren voor de stichting. In 2019 is daar (gedeeltelijk) gebruik van gemaakt en een totaalbedrag van € 4.852 uitgekeerd.

Voorstel tot resultaatbestemming

Het bestuur van de stichting heeft voorgesteld het resultaat over 2019 als volgt te bestemmen:

Toevoegingen/onttrekkingen aan:

Continuïteitsreserve - € 273.195

Landschapsfondsen - € 1.090.204

Resultaat - € 1.363.399

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden.

Ondertekening bestuur

Dalfsen, 22 juni 2020

M. Knol
Voorzitter SGBDO

J.D. Alsema
Bestuurslid SGBDO

OVERIGE GEGEVENS

Overige gegevens

Statutaire bepaling inzake resultaatbestemming

Ingevolge artikel 14 van de statuten van de stichting staat het resultaat ter beschikking aan het bestuur, die deze geheel of gedeeltelijk kan bestemmen voor de reserves en fondsen.

Nevenvestigingen

De stichting beschikt niet over nevenvestigingen.

Beoordelingsverklaring van de onafhankelijke accountant